

Whitepaper

Zzp'er massaal onderverzekerd: De cruciale rol van de financieel adviseur in het voorkomen van rampscenario's

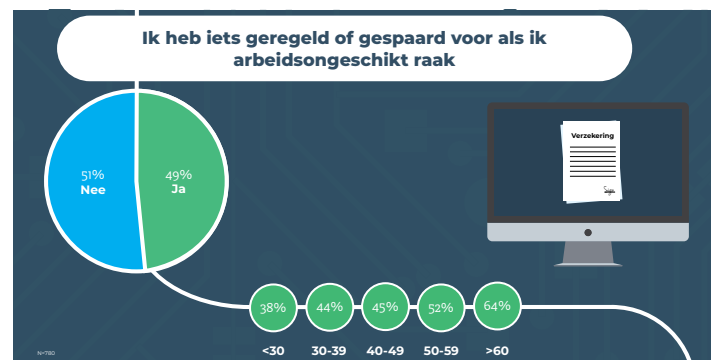
1. Gevolgen arbeidsongeschiktheid amper te overzien

Ieder jaar komen er Nederlanders bij die een eigen onderneming starten. In de Bedrijvendynamiek, een kwartaalrapportage van de Kamer van Koophandel, spreekt men van bijna 1,9 miljoen bedrijven in Nederland op 1 oktober 2019. Van deze bijna twee miljoen ondernemingen zijn er meer dan een miljoen fulltime zelfstandige zonder personeel (zzp), terwijl er ook nog zo'n 275.000 Nederlanders parttime als zzp'er actief zijn (bijvoorbeeld naast een baan in loondienst).

De voordelen van zelfstandig ondernemen zijn evident. Je bent baas over je werktijden, je kiest je eigen projecten uit én er zijn behoorlijk wat fiscale voordelen waar je als zzp'er aanspraak op kunt maken. Het ondernemerschap klinkt velen dus als muziek in de oren. Maar zzp'ers lopen ook flinke financiële risico's, aangezien een degelijk sociaal vangnet ontbreekt.

Mocht een zzp'er arbeidsongeschikt raken, dan kan hij of zij geen aanspraak maken op een ziektebewaaktoelage. Terwijl iemand in loondienst over het algemeen de eerste twee jaar nog 'gewoon' loon ontvangt, valt voor zzp'ers het inkomen grotendeels of volledig

weg, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid. Een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) kan deze risico's voor een groot deel afdekken.

Uit onderzoek van Omniplan blijkt dat meer dan de helft van de Nederlandse zzp'ers niets heeft geregeld in het geval van arbeidsongeschiktheid. De hoge kosten – vaak enkele honderden euro's per maand – blijken voor veel ondernemers het voornaamste struikelblok te zijn. Dat komt naar voren uit de Zelfstandigen Enquête Arbeid (ZEA) 2019, een tweejaarlijks onderzoek naar de arbeidsomstandigheden en inzetbaarheid van zelfstandige ondernemers in Nederland.

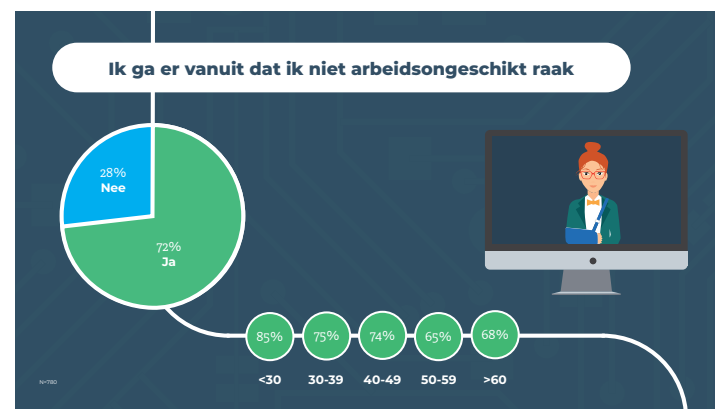
‘De baten wegen niet op tegen de kosten’, is de meest gegeven verklaring (46,6%) van de deelnemende ondernemers. Daarnaast onderschatten veel ondernemers de kans op mogelijke arbeidsongeschiktheid. Uit het onderzoek komt naar voren dat maar liefst 72% van de zzp’ers verwacht niet arbeidsongeschikt te raken.

De risico’s die bij arbeidsongeschiktheid komen kijken, zijn echter dermate groot dat de Nederlandse overheid ondernemers wil verplichten een arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten. In het Pensioenakkoord dat deze zomer werd gepresenteerd, staan ook enkele afspraken met betrekking tot zelfstandigen. Er komt een verplichte AOV, waarvan de exacte contouren nog duidelijk moeten worden.

“Langdurige arbeidsongeschiktheid is een risico dat je niet zelf op kunt vangen. Soms kunnen mensen het opvangen omdat ze een partner hebben of omdat ze hun huis of bedrijf kunnen verkopen.

Maar als je dat niet hebt, kom je op bijstandsniveau”, aldus Marjan van Noort van FNV tegenover Radio 1. Voor veel ondernemers zijn de gevolgen amper te overzien als het misgaat. Aangezien dit inzicht bij de zzp’er ontbreekt, is hier een belangrijke taak weggelegd voor de financieel adviseur.

Het rekenvoorbeeld op de volgende pagina maakt dit direct inzichtelijk.

2. De arbeidsongeschikte zzp'er en zijn aannames: een rekenvoorbeeld

Uit het onderzoek van Omniplan komt naar voren dat maar liefst 19 procent van de zzp'ers helemaal niets tot zijn of haar beschikking heeft in het geval van arbeidsongeschiktheid. Wanneer deze groep wordt gevraagd naar wat ze wél geregeld hebben, dan geeft een meerderheid van de onverzekerde ondernemers aan dat er sprake is van voldoende spaargeld en overwaarde in de eigen woning.

Hoewel een financiële buffer nooit een slecht idee is, klinkt een overschot vaak mooier dan dat het is. Wat kun je nu écht met een stukje vermogen? Het volgende voorbeeld geeft een aardig inzicht in de realiteitszin van een dergelijke maatregel.

Gezinssituatie

Albert (43) – Zelfstandig programmeur
Partner: Anna (41) – Parttime leerkracht
Dochter: Ina (6)
Zoon: Olaf (4)

Situatie: Albert is gezond

Albert maakt zich geen zorgen over de financiële situatie bij arbeidsongeschiktheid. Het gezin heeft inmiddels € 43.000

spaargeld achter de hand en daarnaast vertegenwoordigt de woning een overwaarde van ongeveer € 50.000. Genoeg geld achter de hand dus, zo is het stel van mening. Albert heeft geen arbeidsongeschiktheidsverzekering afgesloten. Als alles volgens plan verloopt, hebben Anna en Albert rond hun pensioenleeftijd een (pensioen)vermogen van € 200.000 opgebouwd.

Situatie: Albert raakt arbeidsongeschikt

Op het moment dat Albert arbeidsongeschikt raakt, is het de vraag in hoeverre het spaargeld (€ 43.000) en de overwaarde op de woning (€ 50.000) genoeg zijn om in het levensonderhoud te kunnen voorzien. Anna kan meer dagen gaan werken. Haar inkomen verdubbelt; van € 14.400 per jaar naar € 28.800 per jaar. Het inkomen van Albert (van € 57.000 per jaar) verdwijnt echter volledig. De koopwoning moet worden verkocht, om de overwaarde te kunnen gebruiken voor het levensonderhoud. Na verloop van tijd komt het gezin in een sociale huurwoning van € 700 per maand terecht.

Na 5,5 jaar zijn zowel het spaargeld als de overwaarde 'opgegeten'. Op het moment dat Albert en Anna met pensioen kunnen, hebben ze een tekort van ruim € 270.000 opgebouwd.

Huidige financiële situatie - Algemeen

Inkomen Albert: € 57.000 per jaar

Inkomen Anna: € 14.400 per jaar

Woningwaarde: € 340.000

Hypotheek: Annuïtair

Restschuld: € 290.000

Spaargeld: € 43.000

Huidige financiële situatie – Per maand

Netto inkomen per maand: € 4.650

Aflossing hypotheek: € 1.372

Overige uitgaven (denk aan: kinderopvang, verzekeringen, lidmaatschappen, boodschappen, vakanties, etc.): € 2775

Overschot per maand: + € 503

Toekomstige financiële situatie - Algemeen

Inkomen Albert: € 0 per jaar

Inkomen Anna: € 28.800 per jaar

Toekomstige financiële situatie – Per maand

Netto inkomen per maand: € 2.116

Maandelijks huur: € 700

Overige uitgaven (denk aan: kinderopvang, verzekeringen, lidmaatschappen, boodschappen, vakanties, etc.): € 2775

Tekort per maand: - € 1.359

3. Word de financiële huisarts van de zzp'er

In het geval van Albert en Anna loopt de hoogte van het maandelijks inkomen met meer dan de helft terug wanneer Albert niet meer in staat is om te werken. Als gevolg hiervan moeten zij teren op de overwaarde van de woning én hun zuurverdiende spaargeld, moet het gezin verhuizen naar een huurhuis en blijft er van het voorgestelde pensioengeld ook niets meer over. Sterker nog: het maandelijks tekort is zo groot, dat het moeilijk valt voor te stellen dat Albert en Anna nog voor hun pensioen kunnen sparen.

De gevolgen van arbeidsongeschiktheid reiken dus ver. Met twee opgroeiende kinderen komt het gezin maandelijks € 1.359 tekort, willen ze de levensstandaard van vóór de arbeidsongeschiktheid van Albert vasthouden.

De mening die Albert is toebedeeld, namelijk dat de € 43.000 spaargeld en € 50.000 aan overwaarde voldoende moeten zijn om mee rond te blijven komen bij arbeidsongeschiktheid, blijkt een complete misvatting. Natuurlijk kan zijn vrouw meer gaan werken, maar de terugval qua inkomen is dermate groot dat ook op de lange termijn Alberts arbeidsongeschiktheid een gigantische impact zal hebben.

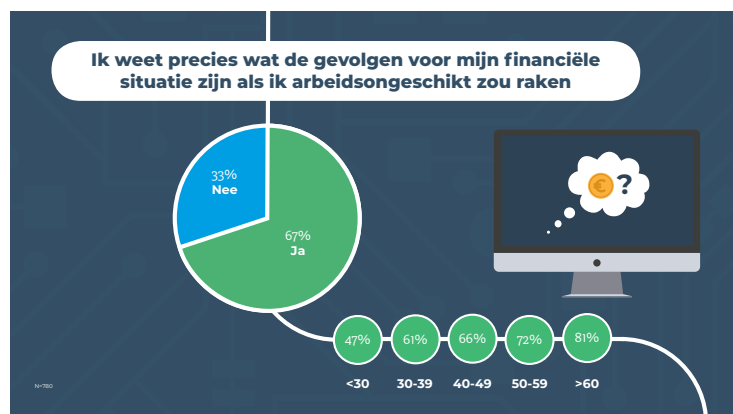
AOV

Met de inzichten vanuit de doorberekening zien we dat zzp'ers die denken dat hun financiële buffers voldoende zijn, vaak bedrogen uit zullen komen in het geval van arbeidsongeschiktheid. De eerdergenoemde verklaring 'de kosten wegen niet op tegen de baten' - als argument om geen arbeidsongeschiktheidsverzekering af te sluiten - komt hiermee in een compleet ander daglicht te staan. Een AOV had Albert en zijn gezin voor een dergelijke fikse inkomstenterugval behoed.

Inderdaad, voor een fulltime zzp'er kost een AOV al snel een paar honderd euro per jaar en niet iedere ondernemer zal dit bedrag kunnen missen. Maar Albert kon dit wél betalen, maar deed dat alsnog niet. Waarom niet? Omdat hij de gevolgen van zijn arbeidsongeschiktheid niet overzag. Hij was er immers van overtuigd dat een AOV of een andere voorziening, zoals deelname aan een Broodfonds, niet nodig zou zijn.

Zoals veel andere zzp'ers – 67% van het totaal, zo blijkt uit onderzoek van Omniplan - dácht Albert te weten wat de gevolgen van arbeidsongeschiktheid zouden zijn. Dit verklaart weer waarom

slechts 21% van de zzp'ers in hetzelfde onderzoek aangeeft hulp te willen van een financieel adviseur. De praktijk wijst echter uit dat ondernemers géén zicht hebben op de gevolgen van arbeidsongeschiktheid.

Nieuwe rol

Als financieel dienstverlener speel je een cruciale rol in het voorkomen van scenario's zoals die van Albert en Anna. Immers: je hebt alle relevante klantgegevens in huis om je klant, de zzp'er, niet alleen een overzicht te geven van zijn of haar huidige situatie, maar ook de risico's in kaart te brengen en deze te toetsen aan de

financiële producten die iemand wel – of juist (nog) niet – heeft afgesloten.

Hierdoor ben je als financieel dienstverlener als geen ander in staat om in kaart te brengen wat de daadwerkelijke financiële consequenties zijn van arbeidsongeschiktheid. Niet alleen op het gebied van inkomsterugval, maar ook wat dit betekent voor onder meer wonen en het 'inkomen voor later'.

Laagdrempelig inzicht

Om ervoor te zorgen dat je als financieel dienstverlener in staat bent om zzp'ers compleet en proactief te adviseren, is een vernieuwde rol richting de klant noodzakelijk. Je bent niet meer een partij die alleen financiële diensten en producten aanbiedt: het overgrote deel van de Nederlanders is uitstekend in staat zelf een verzekering af te sluiten. Door je als financieel huisarts van de klant op te stellen, kun je toegevoegde waarde leveren en word je toekomstbestendig. Door de partij te worden die het financiële wel en wee van de klant continu en realtime in de gaten houdt en bijstuurt wanneer hier aanleiding toe bestaat.

Omniplan

Delivering Personal Finance

Zzp'ers zijn voldoende op de hoogte van de functie van een arbeidsongeschiktheidsverzekering, daar zit het probleem niet. Waar de schoen wringt, is dat ze niet in staat zijn de vertaalslag te maken naar hun eigen situatie, maar denken dat ze dit wel kunnen. Met als gevolg dat zzp'ers de risico's gigantisch onderschatten en dus onderverzekerd blijven.

Als moderne financiële dienstverlener moet je de ondernemers binnen je portefeuille kunnen wijzen op de risico's die ze lopen en de consequenties die deze kunnen hebben op de korte en de (middel)lange termijn. Niet door te wachten tot de ondernemers met vragen op je afstappen, maar door je klanten proactief van advies te voorzien. Niet alleen excelleer je hiermee in het leveren van je zorgplicht, maar doordat het voor zzp'ers ook duidelijk wordt welke risico's ze nou écht lopen, zullen ze ook meer en meer het belang van realtime en persoonlijk totaaladvies inzien.

Word de financiële huisarts van de zzp'er!

Met de juiste data en tools ben je niet alleen in staat om je klanten compleet en realtime van advies te voorzien. Ook faciliteert het je in het vervullen van je nieuwe rol als financiële huisarts van ondernemend Nederland.

Ben je benieuwd naar alle doorberekenmogelijkheden die Omniplan te bieden heeft? Wij laten je ze graag zien. Neem contact op met x of bel x.

Omniplan

Delivering Personal Finance

Deze whitepaper wordt u gratis aangeboden door
Omniplan – Delivering Personal Finance.

Bekijk alle resultaten van het onderzoek, uitgevoerd in
opdracht van Omniplan, nog eens terug via:

[Omniplan.nl/onderzoek-grip-op-wonen](https://omniplan.nl/onderzoek-grip-op-wonen)

Benieuwd wat Omniplan voor u kan betekenen?

Neemt contact met ons op!

Tel: 020-50 50 310

E-mail: zorgelooswonen@omniplan.nl

www.omniplan.nl

Postadres:

Postbus 2150, 1000 CD Amsterdam

Vestigingsadres:

Piet Heinkade 133 – 135, 1019 GM Amsterdam